

Gegevens opvraging

Ordernummer:	O2024-0433519	Datum opzoeking:	13/05/2024
Referentienummer:	2024/040-1	Zoekdata:	24030B0045/00S000
Perceel:	24030B0045/00S000		

Resultaat opvraging perceel gelegen in Glabbeek afdeling GLABBEEK 1 AFD/GLAB.-ZUURBEMDE/, sectie B met perceelnummer 0045/00S000 [24030B0045/00S000]

Informatievraag: beschermd onroerend erfgoed

Indicatieve kaartweergave

Resultaat

- Geen beschermd onroerend erfgoed

Legende

- Cultuurhistorische landschappen
- Archeologische sites
- Stads- en dorpsgezichten
- Monumenten
- Overgangszones

Informatievraag: vastgestelde inventaris onroerend erfgoed

Indicatieve kaartweergave

Resultaat

- Het onroerend goed is niet opgenomen in een vastgestelde inventaris

Legende

- Landschapsatlas
- Historische tuinen en parken
- Houtige beplantingen
- Archeologische zones
- Bouwkundig erfgoed - gehelen
- Bouwkundig erfgoed - relictten

Informatievraag: wetenschappelijke inventaris onroerend erfgoed

Indicatieve kaartweergave

Resultaat

- **Vallei van de Velpe tussen Dalemse molen en Kortenaken:**
Landschappelijk (detail zie bijlage)

Legende

■ Historische tuinen en parken	▣ Houtige beplantingen
□ Archeologische zones	□ Landschapatlas
▣ Bouwkundig erfgoed - gehelen	● Orgels
▲ Bouwkundig erfgoed - relict	

Informatievraag: Unesco werelderfgoed

Indicatieve kaartweergave

Resultaat

- Het onroerend goed is niet opgenomen in de Unesco Werelderfgoedlijst

Legende

▣ Bufferzones
▣ Kernzones

Welke informatie kan u terugvinden in dit uittreksel?

Beschermd onroerend erfgoed

Onroerend erfgoed wordt beschermd omdat het van grote waarde is voor de gemeenschap. Het moet minimaal in de staat blijven waarin het zich bevond op het moment van de bescherming.

Het onroerend erfgoeddecreet voorziet vier mogelijke beschermingsstatuten;

1. een beschermd monument
2. een beschermd cultuurhistorisch landschap
3. een beschermd stads- of dorpsgezicht
4. een beschermde archeologische site

Geïnteriseerd onroerend erfgoed

Het agentschap Onroerend Erfgoed heeft de expliciete opdracht om al het waardevolle onroerend erfgoed in Vlaanderen te inventariseren. Door de jaren heen zijn er meerdere wetenschappelijke inventarissen opgemaakt over bouwkundig, landschappelijk en archeologisch erfgoed. Daarnaast zijn er ook enkele thematische inventarissen gerealiseerd: over historische tuinen en parken, houtige beplantingen met erfgoedwaarde en orgels.

Geïnteriseerd onroerend erfgoed is opgenomen in een wetenschappelijke inventaris. Zo'n opname heeft geen rechtsgevolgen. Het goed wordt enkel beschreven en gedocumenteerd.

Vastgesteld onroerend erfgoed

De vaststelling van een inventaris is één van de instrumenten die de Vlaamse overheid kan inzetten om onroerend erfgoed te behouden. Hiermee bevestigt de bevoegde minister dat alle erfgoeditems op een vastgestelde lijst erfgoedwaarde bezitten en nog altijd bewaard zijn. Bij een vastgesteld item moet de overheid, eigenaar of beheerder rekening houden met bepaalde rechtsgevolgen, die verschillen naargelang de inventaris.

Het onroerenderfgoeddecreet voorziet in de vaststelling van minstens vijf inventarissen:

- De inventaris van het bouwkundig erfgoed
- De landschapsatlas
- De inventaris van de archeologische zones
- De inventaris van houtige beplantingen met erfgoedwaarde
- De inventaris van historische tuinen en parken

Unesco werelderfgoed

De Werelderfgoedconventie van 1972 betracht cultureel en natuurlijk erfgoed dat van unieke en universele waarde is voor de mensheid, te bewaren en te ontsluiten voor toekomstige generaties. Meer dan 190 lidstaten hebben deze Conventie ondertekend. België is sinds 1996 ook partij bij het Werelderfgoedverdrag. Zowel cultureel als natuurlijk erfgoed, als erfgoed dat daarvan een gecombineerde vorm is, kan voor de Werelderfgoedlijst worden voorgedragen. Vlaanderen telt momenteel vijf beschermingen op de Werelderfgoedlijst: een serie van 13 begijnhoven en van 26 belforten, het atelier Plantin-Moretus, de woning Giuette en de volledige Brugse binnenstad.

Informatieverplichting

Iedereen die **een beschermd onroerend erfgoed** verkoopt of verhuurt voor meer dan negen jaar dient in de publiciteit én in de onderhandse en authentieke akte vermelden dat het om een beschermd goed gaat, en wat de precieze rechtsgevolgen daarvan zijn.

Iedereen die **een geïnteriseerd onroerend goed** verkoopt of verhuurt voor meer dan negen jaar, moet dit niet in de publiciteit vermelden, maar wel in de onderhandse en authentieke akte, alsook de precieze rechtsgevolgen die aan de opname verbonden zijn door een verwijzing naar hoofdstuk 4 van het Onroerenderfgoeddecreet op te nemen.

Archeologie

Op percelen die in een voorlopig of definitief beschermde archeologische site gelegen zijn of die in een archeologische zone gelegen zijn die opgenomen is in de vastgestelde inventaris van archeologische zones dient de archeologieregelgeving te worden nageleefd. Zorg dat je het correcte traject volgt bij vergunningsaanvragen.

Wetgeving

Decreet van 12 juli 2013 betreffende het onroerend erfgoed, gewijzigd bij het decreet van 4 april 2014 (Belgisch Staatsblad 17 oktober 2013 en 15 april 2014). Besluit van de Vlaamse Regering betreffende de uitvoering van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013.

Meer info

www.onroerenderfgoed.be

Bron vastgoedinfo

Deze opvraging bevat overheidsinformatie verkregen van het Agentschap Onroerend Erfgoed, Koning Albert-II-Laan 19, bus 5, 1210 Brussel en Informatie Vlaanderen, Havenlaan 88, 1000 Brussel wat betreft het Grootchalig Referentie Bestand Vlaanderen (GRB).

Bijlage

Informatieaanvraag Onroerend erfgoed

(Referentienummer: 2024/040-1)

Resultaat opvraging perceel gelegen in Glabbeek afdeling GLABBEEK 1 AFD/GLAB.-ZUURBEMDE/, sectie B met perceelnummer 0045/00S000 [24030B0045/00S000]

Wetenschappelijke inventaris

Vallei van de Velp tussen Dalemse molen en Kortenaken

Beknopte karakterisering

Typologies [compartimentenlandschappen](#), [valleien](#), [beken](#), [hooiweiden](#), [walgrachten](#), [watermolens](#), [vijvers](#), [parken](#), [kastelen \(woningen\)](#), [bronnen](#)

Beschrijving

De Velp stroomt in de Demer nabij Halen en vloeit voor een deel evenwijdig met de Begijnenbeek en de Grote Gete. In de vallei zijn nog heel wat eeuwenoude landschapsstructuren zoals kleine percelen met knotwilgenrijen en houtkanten te bemerken. De Velp is de rivier die het water van zandlemig Hageland afvoert. In de vallei zijn nog enkele mooie watermolensites. De vallei is van groot belang omwille van de flora en de fauna, onder meer op ornithologisch vlak. In de tweede helft van de 19de eeuw werden op tal van plaatsen in het alluvium van de Velp de beemden omgezet in bos- of populieraanplantingen. Voorheen bestonden nog grote delen van de vallei uit open uitgestrekte beemden.

De Velpvallei tussen de Dalemse molen en het Pepinusfort was op het einde van de 18de eeuw niet opgedeeld in afzonderlijke percelen. Enkel aan de rand van het alluvium lagen kleine percelen weiland met perceelsrandbegroeiingen. Pas vanaf het midden van de 19de eeuw werden de uitgestrekte beemden opgedeeld door levende randbegroeiing. De laatste 100 jaar verdween deze perceelsrandbegroeiing deels. Toch bleef het landschappelijk karakter van de beemden met houtkanten en rijen knotwilgen bewaard.

Het alluvium tussen Kortenaken en Kersbeek-Miskom is sinds het einde van de 18de eeuw niet veel gewijzigd: de perceelsstructuur is behouden. Er is nog heel wat perceelsrandbegroeiing die in combinatie met de percelen bos (die er eind 18de eeuw ook al waren) een gecompartmenteerd landschap vormen. Tussen Vroente en Miskom is een deel van de beemden omgezet in akkers en boomgaarden. Graas- en hooilanden met geknotte bomenrijen zijn kenmerkende elementen.

Stroomafwaarts begint het afgebakende gebied tussen Vissenaken en Wever aan de Dalemse Molen. De Velp werd hier eertijds opgestuwd ten behoeve van deze watermolen waarvan het waterrad nog aanwezig is maar niet meer functioneel is. In de nabijheid liggen nog een vijver en een grote hoeve. In de beemden tussen Wever en Pepinusfort stromen Grote en Kleine Velp evenals een aantal grachten. De vallei wordt doorsneden door een aantal wegen, waaronder de steenweg Diest-Tienen. Vanaf hier liggen ook wegen op de beide flanken van de vallei.

Ter hoogte van Glabbeek voegt de Kapellebeek zich bij de Velp en wat meer naar het oosten ligt het kasteel van Zuurbemde, dat een tijdlang dienst deed als rusthuis 'Levensvreugd', nadien omgedoopt tot 'Arcadia', met bijhorend park. In de nabijheid van de neogotische Sint-Catharinakerk van Zuurbemde ligt de bron Sint-Sulpitiusput. Een rechte weg verbindt de kerk met het kasteelpark. Het kasteelpark rondom het kasteel sluit aan bij het bebost landschap van de vallei. Het was Edmond-Charles de la Coste, die hier in 1849 op 400 m ten zuiden van de dorpskern van Zuurbemde een riant landhuis bouwde. Deze villa brandde enkele jaren nadien af en werd rond 1860 vervangen door een grotere villa met kasteelallures met hoefijzervormig grondplan, die er nu nog vrijwel onveranderd staat. Rond 1880 werden de dienstgebouwen aan de noordrand van het domein uitgebreid. Het park werd in landschappelijke, 'arcadische' stijl aangelegd

op een terrein van 9 ha. Na 1900 wordt het domein versnipperd en de westelijke helft van het park wordt vernield. Restanten van de oorspronkelijke beplanting zijn nog aanwezig, hoewel het overgebleven deel van het park heraangelegd werd. Nabij de dwarsweg van Zuurbemde naar Hoeleden ligt de Panishoeve. De Oude Velp en de Oude beek of Leibek vervoegen de Velp in deze omgeving.

Te Kersbeek-Miskom ligt tussen de Kapellebeek en Vijverbeek het kasteeldomein met nog twee ringgrachten, vermoedelijk verwijzend naar een vroegere opperhof-neerhofstructuur. In 1863 werden de oude gebouwen afgebroken en vervangen door een nieuw kasteel. Toen was nog een halfcirkelvormige gracht aanwezig die vermoedelijk wees op een vroegere motte. Vlak bij het kasteel liggen de grotendeels gotische Sint-Servaaskerk uit de 16de eeuw, verbouwd in 18de en 19de eeuw, en de pastorie, bestaande uit een gedeeltelijk verbouwd dubbel huis uit de 18de eeuw. Nabij de dwarsweg ter hoogte van Vroente liggen enkele kapellen, de Dombeek en een stuw op de Velp. Ten zuiden van Kortenaken voegt de Spoelbeek zich bij de Velp. Delen van de gotische Sint-Amorkerk in Kortenaken dateren uit de 16de eeuw. Een ijzerzandstenen sokkel gaat wellicht tot de 13de eeuw terug. Een deel van de kerk werd herbouwd in 1840, een ingrijpende restauratie gebeurde in 1908 onder leiding van architect P. Langerock. De baan Waanrode-Geetbets vormt de noordelijke begrenzing van dit deel van de Velpvallei.

Omvat

- **Zuurbemde 35 (Glabbeek)** Landhuis uit 1858 met hoefijzervormig grondplan omgeven door park in landschappelijke, 'arcadische' stijl, vanaf 1850 aangelegd over 9 hectare; na 1900 versnippering van het domein en vernietiging van de westelijke helft van de parkaanleg; restanten van originele beplanting. IJskelder, mogelijk opgetrokken in 1850-1860.
- **Pepinusfortstraat, Tiensesteenweg (Glabbeek)** Naar aanleiding van de aanleg van een waterzuiveringsstation werd een proefsleuvenonderzoek uitgevoerd.

Omvat de aanduiding als

- **Zuurbemde 35 (Glabbeek)** Landhuis uit 1858 met hoefijzervormig grondplan omgeven door park in landschappelijke, 'arcadische' stijl, vanaf 1850 aangelegd over 9 hectare; na 1900 versnippering van het domein en vernietiging van de westelijke helft van de parkaanleg; restanten van originele beplanting. IJskelder, mogelijk opgetrokken in 1850-1860.
- **Bronstraat, Hoeledensesteenweg, Zuurbemde (Glabbeek)** De bescherming als dorpsgezicht betreft de dorpskern van Zuurbemde, dat enerzijds bestaat uit de bebouwing gesitueerd rondom de Sint-Catharinakerk en anderzijds om het landschappelijke gedeelte rondom het kasteel de la Costa.
- **Heerbaan, Kazemelkstraat, Miskom-Dorp (Kortenaken)** De dorpskern van Miskom (Kortenaken) is beschermd als dorpsgezicht. De als monument beschermde parochiekerk, kerkhofmuur en pastorie zijn geen deel van het beschermde dorpsgezicht.

Is deel van

- **Attenrode (Glabbeek)**
- **Bunsbeek (Glabbeek)**
- **Glabbeek-Zuurbemde (Glabbeek)**
- **Hoeleden (Kortenaken)**
- **Kersbeek-Miskom (Kortenaken)**
- **Kortenaken (Vlaams-Brabant)**
- **Lillo (Antwerpen)**
- **Vissenaken (Tienen)**

Meer info

- <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/135104>